

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34980
Nom	Institucions i polítiques de la Unió Europea
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1300 - Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Dret	3	Segon quadrimestre
1922 - Programa Doble Titulació Dret-Ciències Polítiques i AA.PP.	Facultat de Dret	4	Segon quadrimestre
1924 - Programa Doble Titulació CCPPAA-Sociologia	Facultat de Dret	4	Segon quadrimestre
1925 - Programa Doble Titulació Sociologia-CCPPAA	Facultat de Ciències Socials	4	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1300 - Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	22 - Institucions i Polítiques de la Unió Europea	Obligatòria
1922 - Programa Doble Titulació Dret-Ciències Polítiques i AA.PP.	5 - Assignatures obligatòries de quart curs	Obligatòria
1924 - Programa Doble Titulació CCPPAA-Sociologia	6 - Assignatures obligatòries de quart curs	Obligatòria
1925 - Programa Doble Titulació Sociologia-CCPPAA	6 - Assignatures obligatòries de quart curs	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BELANDO GARIN, BEATRIZ	45 - Dret Administratiu i Processal
GARCIA GARCIA, MARIA JESUS	45 - Dret Administratiu i Processal

RESUM

Aquesta assignatura introdueix l'alumne en el sistema polític de la Unió Europea, mitjançant tres grans apartats (institucions, actors i polítiques públiques), precedits d'una breu introducció històrica al procés d'integració europea. Els continguts d'aquesta assignatura s'emmarquen en el procés de formació dels estudiants de grau de Ciència Política i de l'Administració. Per això, l'anàlisi del sistema polític europeu utilitzarà l'utilatge teòric i conceptual adquirit en les assignatures de ciència política dels cursos previs. També es complementarà amb altres enfocaments tangencials del grau, per tal d'oferir una visió multidisciplinària sobre el procés d'integració europea i els seus principals components.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No són necessaris.

COMPETÈNCIES

1300 - Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració Pública

- Posseir coneixement i capacitat de comprensió de fets essencials, conceptes, principis i teories relatives a les ciències polítiques i de l'administració pública, així com l'espectre de les seues disciplines de referència.
- Posseir les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors o millorar la seua formació amb un cert grau d'autonomia.
- Conèixer i saber analitzar el disseny, la planificació, la gestió i l'avaluació de les polítiques públiques.
- Conèixer i saber analitzar les polítiques de respecte a la igualtat entre homes i dones, així com d'igualtat d'oportunitats i no-discriminació, i de promoció de la solidaritat, la protecció ambiental i la cultura de la pau.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

En finalitzar aquest curs, els alumnes haurien d'haver adquirit les següents habilitats:

- 1) Conèixer el procés de formació de la Unió Europea des dels seus orígens després de la II Guerra Mundial;

- 2) Identificar el paper de les principals institucions del sistema polític europeu, les seves regles i les relacions existents entre elles;
- 3) Identificar els principals actors que protagonitzen el procés polític de la UE i la interacció que es dona entre ells;
- 4) Valorar apropiadament les principals problemàtiques i disfuncions de la Unió Europea, amb especial atenció al dèficit democràtic;
- 5) Conèixer les principals polítiques públiques de la Unió Europea.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Història del procés d'integració europea

Creació i evolució de la integració europea: de les Comunitats Europees a la Unió Europea. Del Tractat de Paris al Tractat de Lisboa. Perspectives de futur.

2. La natura política i jurídica de la Unió Europea

Les característiques distintives de la Unió Europea. L'estatut d'Estat membre. El sistema de competències. La Carta de Drets Fonamentals.

3. Institucions de la Unió Europea

L'esquema institucional bàsic. El Consell Europeu. El Consell. El Parlament Europeu. El Tribunal de Justícia. El Tribunal de Comptes. El Comitè Econòmic i Social. El Comitè de les Regions.

4. El procés polític a la Unió Europea

La UE com a sistema polític. La governança multinivell. Presa de decisions i policymaking a la UE. La comitologia. El dèficit democràtic. Els ciutadans i el seu paper en el sistema de l'EU. L'opinió pública.

5. Actors polítics a la Unió Europea

Eleccions i partits a la Unió Europea. Representació d'interessos. Els grups de pressió. La UE com a actor global: política exterior, seguretat i defensa.

6. Anàlisi de les polítiques de la Unió Europea

Efectes econòmiques de la integració dels mercats. El mercat únic i la defensa de la competència. La Unió monetària y les polítiques macroeconòmiques. Les Finances públiques de la Unió Europea. La Política Agrícola comú. La política regional i de cohesió.

7.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Estudi i treball autònom	30,00	0
Lectures de material complementari	15,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00	0
Preparació de classes de teoria	15,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Classes teòriques:

Les classes teòriques es basaran en les exposicions del professor. Les explicacions de fomentar de manera deliberada l'anàlisi crítica dels continguts, tractant d'establir comparacions de les idees originals amb situacions d'aquest. Per això es demanarà la participació activa i informada dels alumnes, la qual tindrà el seu reflex en la qualificació final.

Classes pràctiques:

En les classes pràctiques s'analitzaran preferentment textos i materials referits a casos i problemes europeus. La dinàmica de la classe pràctica consistirà en debatre el text que s'ha definit i analitzar críticament d'acord amb les categories analítiques aportades pel professor. S'efectuaran a classe també treballs pràctics sobre qüestions de política europea tractades en els mitjans de comunicació.

AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació

A- Prova/es escrita/es i/o orals, consistents en un o més exàmens que podran ser de tipus objectiu, incloure qüestions teórico-pràctiques i/o problemes.

B- Avaluació contínua de cada estudiant, basada en l'assistència regular i participació activa en les activitats presencials proposades, como ara la realització de pràctiques o la participació en tallers, l'elaboració i/o entrega de treballs, memòries/informes i/o presentacions orals sobre eixes activitats, de forma individual o col·lectiva, tot això prenent en consideració el grau d'implicació i esforç de l'estudiant

en el procés d'ensenyança-aprenentatge i les habilitats i actituds mostrades durant el desenvolupament de les dites activitats.

C- Avaluació contínua de cada estudiant, basada en l'assistència de l'estudiant a seminaris o visites a institucions; i, si és el cas, entrega de treballs, memòries/informes i/o presentacions orals sobre l'activitat realitzada, de forma individual o col·lectiva, tot això prenent en consideració el grau d'implicació i esforç de l'estudiant en el procés d'ensenyança-aprenentatge i les habilitats i actituds mostrades durant el desenvolupament de la dita activitat.

La condición de las actividades de la evaluación contínua como recuperables o no recuperables se comunicará a los estudiantes por el profesor de la asignatura cuando se planteen dichas actividades durante el curso.

D- Per a la realització de les activitats aplicades i complementàries, el professor de l'assignatura, podrà fer servir la metodologia de L'Aprenentatge-Servei.

Ponderació A 70% B + C 30%

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ABELLAN HONRUBIA,V.; VILA COSTA,B.: Lecciones de Derecho Comunitario Europeo, Ariel Derecho.
- ALCAIDE FERNANDEZ, J.; CASADO RAIGON,R. (2014): Curso de Derecho de la Unión Europea, Tecnos, Madrid.
-
- ALONSO GARCIA, R.(2014): Sistema jurídico de la Unión Europea, Civitas-Thomson Reuters.
- DIAZ MORENO,F.(2009):Manual de Derecho de la Unión Europea, Civitas, Madrid.
- GUTIERREZ ESPADA,C. (2015): La Unión Europea y su Derecho, Trotta, Madrid.
- HIX, S. Y HOYLAND,B. (2012): Sistema político de la Unión Europea, Madrid, McGraw-Hill.
- JORDAN GALDUF,J.M.,(COORD)(2013): Economía de la Unión Europea, Aranzadi, Cizur Menor.
- LINDE PANIAGUA,E. y otros,(2012):Principios de Derecho de la Unión Europea, Colex,Madrid.
- MANGAS MARTIN, A.; LIÑAN NOGUERAS, D.L. (2016): Instituciones y Derecho de la Unión Europea, Tecnos, Madrid.

- CINI, M. (2016): European Union Politics, Oxford University Press.
- CUENCA GARCIA, E. (2007): Economía de la Unión Europea, Pearson, Madrid.

Complementàries

- BARBÉ, E. (2000): Política exterior europea, Barcelona, Ariel.
- BOMBERG, E.; PETERSON, J.; COBERBETT, J., eds. (2012): The European Union: how does it work?, Oxford University Press
- BOU FRANCH, V.; CERVERA VALLTERRA, M. (2016). Normativa y jurisprudencia básica del Derecho de la Unión Europea, Valencia, Tirant lo Blanch.
- BOU FRANCH, V. (2015): Introducción al Derecho de la Unión Europea, Civitas-Thomson Reuters, Cizur Menor.
- COMISION EUROPEA (2014): El funcionamiento de la Unión Europea, Guía del ciudadano sobre las instituciones de la Unión Europea, Oficina de Publicaciones Oficiales de la Unión Europea.
- FERNANDEZ PASARIN, A.M. (2010): Europa como opción histórica, Barcelona, IUEE/UAB.
- GARCIA GARCIA, M.J. Y MARTINEZ OTERO, J.M., (2019): Lliçons de Dret de la Unió Europea, Tirant lo Blanch Valencia.
- GUTIERREZ ESPADA, C.; CERVELL HORTAL, M.J. (2010): Adaptación al Tratado de Lisboa 2007 del sistema institucional decisorio de la Unión, acción exterior y personalidad jurídica, Comares, Granada.
- JIMENA QUESADA, L. (2006): Dret de la Unió Europea, Publicaciones de la Universidad de Valencia, Valencia.
- LOPEZ BARRERO, E. Y RIPOLL CARULLA, S., (2017): Derecho de la Unión Europea, Centro de Estudios Financieros, Madrid.
- MATEO GONZALEZ, G. (2008): Hacia una Constitución Europea: las conferencias intergubernamentales en la Unión Europea, Valencia, Tirant lo Blanch.
- MORATA, F. (2005): Historia de la Unión Europea, Barcelona, UOC.
- NUGENT, N. (2010): The government and politics of the European Union, Durham, Duke University Press.
- PETERSON, J., HODSON, D. (2017): The institutions of the European Union, Oxford University Press.
- ROSAMOND, B. (2000): Theories of European Integration, New York, St. Martin's Press.
- SIEDENTOP, L. (2011): Democracy in Europe, Hammondsworth, Penguin.
- MORATA, F. (2007): Procesos, actores y políticas, Barcelona, Ariel.
- TORREBLANCA, J.I. (2011): La fragmentación del poder europeo, Barcelona, Icaria.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Contenidos

Se mantienen los contenidos inicialmente recogidos en la guía docente, con las adaptaciones necesarias exigidas por la docencia no presencial.

2. Volumen de trabajo y planificación temporal de la docencia

Se mantiene el volumen de trabajo total y las horas de dedicación en créditos ECTS marcadas en la guía docente original. Las horas de actividades complementarias presenciales previstas que no puedan realizarse en línea acrecerán a las horas de sesiones teóricas y/o de actividades aplicadas. En algunos grupos se mantienen las sesiones programadas en las mismas fechas y horas con la misma duración, realizándose las sesiones a través de videoconferencias síncronas mediante creación de tareas "videoconferencia" en el Aula Virtual y ejecución de estas por Blackboard Collaborate (BBC) el día y hora de la clase presencial.

En los grupos en los que las clases presenciales se han sustituido por actividades asíncronas, no se mantienen los horarios y se ha dado libertad al estudiante para realizar las actividades de acuerdo con su propia programación.

3. Metodología docente

En los distintos grupos se han utilizado alguna o varias de las siguientes herramientas:

- Subida al Aula Virtual de los mismos materiales (presentaciones y apuntes) previstos en la guía original para la docencia presencial o de nuevos materiales elaborados o seleccionados ad hoc para la nueva situación de docencia no presencial
- Actividades en Aula Virtual sobre materiales accesibles indicados por el profesor: comentarios de texto, de películas o de vídeos, recensiones de libros, presentación de trabajos individuales o en grupo, casos prácticos, comentarios a sesiones parlamentarias retransmitidas por canales de video institucionales (por ejemplo, del Parlamento Europeo), foros, chats y cuestionarios de repaso.
- Sustitución de las clases presenciales por chats y por videoconferencias síncronas mediante creación de tareas "videoconferencia" en el Aula Virtual y ejecución de estas por Blackboard Collaborate (BBC) el día y hora de la clase presencial
- Sustitución de las clases presenciales por presentaciones PowerPoint locutadas.

Sistema de tutorías:

Se mantiene el programa de tutorías virtuales (atención en 48 horas laborables máximo por correo electrónico) para los profesores participantes en dicho programa. En todo caso, en el horario de tutorías presenciales, atención síncrona por correo electrónico o mediante la tarea “videoconferencia” en el Aula Virtual y ejecución de esta por Blackboard Collaborate (BBC). Algunos profesores están permanentemente disponibles por correo electrónico o mediante foro específico creado en Aula Virtual.

4. Evaluación

Con respecto a la ponderación entre la calificación obtenida en la evaluación continua y la obtenida en la prueba final que estaba establecida en la guía docente al comienzo del curso académico, se modifica en el sentido de que el profesorado incrementa el peso de la evaluación continua hasta el 50% y, consecuentemente, reducir el peso del examen final al 50%. Además que establece que para superar la asignatura no será necesario obtener un 5 de puntuación en la escala de 10 en la prueba final.

La prueba de evaluación final (examen teórico-práctico)

Consistirá en una prueba escrita mediante la creación de un cuestionario on line o en Word a realizar a través del Aula Virtual. Las preguntas podrán ser del tipo opción múltiple, respuesta corta o desarrollo (ensayo) y podrán ser tanto teóricas como prácticas basadas en un supuesto incluido en el enunciado. El profesor podrá optar por permitir el uso de materiales para la realización de la prueba y determinará el tiempo límite para su realización. Durante la realización de la prueba el profesor podrá exigir a los estudiantes que estén conectados mediante videoconferencia BBC con la cámara y el micrófono activados.

El profesorado de cada grupo podrá opcionalmente combinar la anterior modalidad de prueba escrita con una pregunta larga de desarrollo con el fin de los que estudiantes opten a subir nota. De ser necesario, el profesor del grupo correspondiente ampliará y detallará la información sobre la forma de la prueba final por correo electrónico o en Aula Virtual.

Si una persona no dispone de los medios para establecer esta conexión y acceder al Aula Virtual, deberá contactar con el profesor por correo electrónico en el momento de publicación de esta adenda a la guía docente.

Los estudiantes que durante la realización de la prueba en línea tengan algún problema de conexión que les impida acceder o continuar con la realización de la prueba, deberán comunicarlo de inmediato al profesor por correo electrónico y se arbitrará una prueba individual, que se le realizará preferiblemente ese mismo día.

5. Bibliografía

La bibliografía básica y complementaria, así como las demás fuentes documentales recomendadas, se mantienen, pues se cuenta con soporte suficiente accesible en línea.

El profesorado de cada grupo podrá en cualquier caso completar la bibliografía recomendada con otra bibliografía accesible en línea o por otros materiales en Aula Virtual: - Apuntes y presentaciones de elaboración propia o de libre acceso

- Artículos de libre acceso o a través de bases de datos accesibles mediante conexión vpn

- Legislación electrónica
- Libros en línea o bases de datos de jurisprudencia de libre acceso (entre ellas, especialmente la del Tribunal de Justicia de la UE -curia.eu-) o accesibles mediante conexión vpn.

